

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. AA, AB, AC, AD og AE stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Spørgsmål AA:

Ministeren bedes redegøre for, om ministeren er kommet i besiddelse af nye oplysninger siden samrådet i august 2006, siden ministeren nu åbent er parat til at drøfte den ellers videnskabeligt velfunderede beregning af behandlingshyppigheden for pesticider, eftersom ministeren på daværende tidspunkt ikke mente, at der var dokumentation for problemer med beregningsmetoden, og at målet på 1,7 ikke var urealistisk.

Spørgsmål AB:

Ministeren bedes redegøre for resultaterne af arbejdet i det hurtigt arbejdende tværministerielle udvalg, der skulle belyse virkemidler til opfyldelse af målet om en behandlingshyppighed på 1,7, som ministeren oplyste om på samrådet i august – og som skulle afslutte sit arbejde inden udgangen af 2006. Ministeren bedes i den forbindelse oplyse, hvilke konsekvenser ministeren vil drage af udvalgets konklusioner?

Spørgsmål AC:

Ministeren bedes oplyse, om ministeren stadig står ved sine løfter fra samrådet i august 2006, hvor ministeren bl.a. sagde "landbruget får nu en sidste chance for at vise, at de magter opgaven. Hvis vi ikke med tallene for 2006 ser en væsentlig reduktion i behandlingshyppigheden, så bliver det præcist som sagt sidste år nødvendigt med supplerende virkemidler"?

Spørgsmål AD:

Ministeren bedes redegøre for, hvilke konkrete ændringer i beregning af behandlingshyppigheden ministeren genovervejer og analyserer?

Spørgsmål AE:

Ministeren bedes oplyse, om beregningsmetoden for behandlingshyppigheden for pesticider i landbruget skal ændres for at imødekomme landbrugets indtjening eller for at forbedre miljøet.

Svar

Alle fem spørgsmål handler om pesticidforbruget og Pesticidplan 2004 – 2009, og jeg vil derfor besvare dem under et.

Der er ingen tvivl, om at landbrugets anvendelse af pesticider kan reduceres og skal reduceres. Der er i dag et overforbrug af pesticider og det skal væk!

Derfor vil jeg gentage, at der er behov for, at Dansk Landbrug dels gør en indsats for at få stoppet den ulovlige import af pesticider, dels at der holdes gang i rådgivningen for at få pesticidforbruget ned.

Dansk Landbrug har gennem lang tid hævdet at forudsætningerne for målet om en behandlingshyppighed på 1,7 har ændret sig, så det bliver svært at nå målet. Når jeg spørger eksperter kan de ikke skrive under på det og derfor må jeg sige til Dansk Landbrug: kom med dokumentation. Det har jeg også sagt på offentlige møder, når folk har hævdet, at forudsætningerne har ændret sig.

Som jeg har sagt flere gange tidligere vil parterne bag pesticidplanen vurdere behovet for supplerende virkemidler, når vi kender behandlingshyppigheden for 2006.

Rapporten fra virkemiddeludvalget blev sendt til Miljø- og Planlægningsudvalget den 2. februar 2007. Udvalget har set på en bred vifte af virkemidler, men der er ikke nogen lette løsninger.

Udvalgets analyser viser for eksempel, at der skal en meget stor afgiftsforhøjelse til, hvis reduktionsmålet skal opfyldes ad den vej. Analysen viser også, at målet i princippet kan opfyldes ved hjælp af kvoter, men at det vil være en administrativ tung og omkostningsfyldt løsning. Samtidig vil både afgifter og kvoter øge risikoen for ulovlig import af pesticider.

Der er i gennemsnit 50 kr. til 100 kr. pr. ha at spare ved at reducere pesticidforbrug til 1,7. Erfaringer fra praksis viser, at behandlingsindeks - der svarer til behandlingshyppigheden, på de bedrifter som har fået udarbejdet en reduktionsplan, i gennemsnit ligger mellem 1,7 og 2,0. Jeg vil under-

strege, at det også gælder de næsten 700 bedrifter, der i 2005 fik udarbejdet en reduktionsplan. Der er altså ikke tvivl om, at det er muligt at få behandlingshyppigheden langt ned. Det er ikke et skrivebordsmål – det er også muligt i praksis. Men der er nok heller ikke tvivl om, at det vil kræve en stor indsats at få rykket alle de bedrifter, som endnu ikke har fokus på reduceret pesticidforbrug. Det er også, hvad virkemiddeludvalget er nået frem til.

Virkemiddeludvalgets analyse indikerer samtidigt, at det ikke er urealistisk, at målet om en behandlingshyppighed på 1,7 kan nås ved hjælp af obligatorisk rådgivning. Der er dog to væsentlige problemer forbundet med obligatorisk rådgivning. For det første kan der opstå flaskehalsproblemer i forhold til rådgivningskapaciteten. For det andet viser analysen ikke noget om i hvilket omfang rådgivningen vil blive omsat i praksis ude på bedrifterne.

Analysen har også set på en receptordning, restriktioner i sædskiftet, brug af såkaldte injektionssprøjter, krav om grønne regnskaber, offentliggørelse af sprøjtejournaler, og regelmæssig ajourføring af sprøjteføreruddannelsen. Tiltagene er dog ikke nærmere belyst i rapporten.

Derfor har udvalget bag rapporten understreget, at der er behov for yderligere analyser før virkemidlerne kan tages i brug. Jeg vil ikke på forhånd pege på nogen specifikke virkemidler, og heller ikke udelukke nogen. Jeg har derimod bedt Miljøstyrelsen arbejde videre med analyser af virkemidler herunder afgifter, kvoter, obligatorisk rådgivning kombineret med offentliggørelse af sprøjtejournaler, så vi har et mere fuldstændigt beslutningsgrundlag når vi kender tallene for 2006.

Jeg har også bedt om, at der bliver arbejdet videre med nogle af de muligheder, som Det Økologiske Råd har peget på i et brev til mig.

Det Økologiske Råd anbefaler, og jeg citerer: "at reguleringen af pesticidforbruget i Danmark skal baseres på en kombination af pesticidafgifter, rådgivning, information samt synliggørelse af de enkelte bedrífers forbrug af pesticider." Rådet anbefaler også – og jeg citerer igen: "at alle sprøjtejournaler offentliggøres på Internettet, for både at synliggøre de landbrugsbedrífte, der opfylder deres måltal, og de landbrugsbedrífte, der ikke gør det." Rådet understreger, at rådgivningsindsatsen skal målrettes mod de bedrífte, der har et pesticidforbrug, som ligger over de fastsatte måltal, og mener at man i første omgang skal koncentrere indsatsen om de største bedrífte.

Det Økologiske Råd peger ligesom virkemiddelanalysen på, at kvoter vil medføre et stort behov for kontrol eller store administrative omkostninger, og Rådet kan bl.a. derfor ikke anbefale kvoter. Rådet mener heller ikke at en afgift af den størrelsesorden, der ifølge virkemiddelrapporten skal til for at nå målet på 1,7, er løsningen, bl.a. fordi det indebærer en række fordelingsmæssige og administrative problemer, og fordi incitamentet til indsmugling af pesticider vil blive større.

Det kunne være interessant at høre hvilke tanker oppositionen har gjort sig om virkemidler.

Der har været meget støj om behandlingshyppigheden. Jeg afholdt en rundbordssamtale om virkemidler den 25. september 2006, hvor praktikere, rådgivere, forskere og interesseorganisationer deltog. Her var budskabet fra rådgivere og praktikere f.eks., at behandlingshyppigheden var en dårlig indikator for belastningen af grundvandet. Der var også nogle som mente, at der er problemer med de doseringer og arealer, der ligger til grund for opgørelsen af behandlingshyppigheden.

For at få rede på, hvad der er op og ned på problemstillingerne, har regeringen besluttet at bede Danmarks Miljøundersøgelser og Danmarks JordbrugsForskning, under År-

hus Universitet, om at udpege nogle forskere, som kan give behandlingshyppigheden et kvalitetscheck.

Min forventning er, at de leverer et fagligt velfunderet og lødigt arbejde.

Behandlingshyppigheden har i mange år været anvendt til opgørelse af pesticidforbruget/sprøjteintensiteten på de konventionelt dyrkede marker i landbruget. Jeg forestiller mig ikke, at den kommende udredning om behandlingshyppigheden vil pege på væsentlige problemer med den måde behandlingshyppigheden opgøres på. Hvis udredningen alligevel peger på et eller flere problemer, og at der er behov for supplerende indikatorer må vi selvfølgelig forholde os til det. Så enkelt er det: de mennesker, der i praksis skal leve med vores beslutninger, skal jo helst opleve, at der er sammenhæng mellem opgørelsesmetoden og den virkelighed, de kender.

Det er vigtigt at slå fast at beskyttelsesniveauet ikke er til diskussion. Derfor skal et eventuelt nyt forslag til indikator være ledsaget af et nyt sæt af indikatorværdier, der med hensyn til miljøbeskyttelse svarer til målet for 2009, der er sat i pesticidplanen.

Når udredningen er færdig vil jeg, hvis der er interesse for det, invitere udvalget til en præsentation, hvor forskerne fremlægger resultaterne.